

Jak pomóc dziecku w odkryciu motywacji wewnętrznej?

1. Wstęp

Motywacja jest bardzo ważna w życiu każdego człowieka. To właśnie dzięki niej robimy różne rzeczy – uczymy się, chodzimy do pracy, na siłownię. Motywacja to według definicji stan gotowości do podjęcia określonego działania. Wystarczy zadać sobie pytanie „dlaczego to robię?”, żeby zidentyfikować impuls, który nakręca do działania. Psychologowie rozróżniają dwa rodzaje motywacji – wewnętrzną oraz zewnętrzną.

WAŻNE

O motywowaniu napisano już bardzo wiele. Wydaje się być oczywiste, że motywacja to proces mentalny wspierający podejmowanie decyzji o działaniu, realizacja tego działania aż do osiągnięciu celu. Jednak nieoczywistym ciągle jest, że brak motywacji u uczniów nie jest ich winą. Nieoczywiste jest też postrzeganie braku motywacji jako przyczyny, a nie skutku. Wśród nauczycieli i rodziców dość powszechnym jest stwierdzenie: Zdolny, ale leniwy. Co oznacza to „leniwy”? Pozbawiony motywacji, który nie chce, odmawia pracy i zaangażowania. Przyczyna? Nie. Skutek.

Każdy człowiek przychodzi na świat z potencjałem, który – dobrze wykorzystany – uczyni zeń geniusza. Jednak aby te możliwości wykorzystać, potrzebuje wsparcia środowiska rodzinnego i edukacyjnego. Co może zatem zrobić szkoła, aby ten potencjał rozwijać? Pozwolić młodemu człowiekowi działać z radością (bo takie działania motywują), swobodnie (bo świadczy to o dobrym dopasowaniu stopnia trudności i sposobów osiągnięcia celu) i we własnym tempie (bo tylko wtedy może być skuteczne). Uruchamia się wtedy motywacja wewnętrzna, która pcha człowieka do zdobywania nowych informacji, przekształcania tego, co wie i zna, wyciągania wniosków i wprowadzania w życie tej wiedzy.

2. Motywacja zewnętrzna i wewnętrzna

Motywacja zewnętrzna

Bardzo często zdarza się, że niektóre czynności wykonujemy z jakiegoś powodu – dla nagrody lub z lęku przed konsekwencjami. Uczymy się, żeby mieć dobre oceny lub ze strachu przed karą nałożoną przez rodziców; pracujemy, żeby dostać premię; bierzemy udział w konkursach dla atrakcyjnej nagrody. To właśnie jest motywacja zewnętrzna – osoba ma zewnętrzny powód do podjęcia działania. Taka osoba nie spełnia swoich potrzeb, a tylko realizuje oczekiwania innych. Dzieci zewnątrzsterowne odbierane są jako grzeczne, ponieważ podporządkowują się opiekunom, dla których jest to wygodne, jednak na dłuższą metę motywacja ta nie niesie korzyści ani dla rodziców, ani dla dzieci. Głównymi wadami motywacji zewnętrznej są: możliwość uzależnienia się od uznania innych, przyzwyczajenie się do materialnych nagród i pochwał, czy skupianie się na nagrodzie zamiast na czynności. Co więcej, bardzo prawdopodobne jest, że z dziecka zewnątrzsterownego wyrośnie taki sam dorosły – nastawiony na nagrodę, mało kreatywny, podporządkowany, mający trudności

Motywacja wewnętrzna

Dużo bardziej wartościową motywacją jest motywacja wewnętrzna – czyli moja, płynąca ze środka. Motywacja ta rozwija się właściwie zaraz po urodzeniu, ponieważ można do niej zaliczyć naturalną ciekawość świata oraz chęć rozwoju. Dziecko poznaje świat z wielkim zainteresowaniem i ciekawością, przyjemność ze zdobywania kolejnych umiejętności. Można